

ул. 40 лет Победы д. 32,
с. Ленино, 423181

Жиңүнең 40еллыгы урамы, 32,
Ленино авылы, 423181

тел.: (8-4348) 3-44-16, факс: (8-4348) 3-44-10; Lenin.nsm@tatar.ru

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль
районы Ленино авыл җирлеге Советы
КАРАРЫ

2026 елның 27 нче апреле

№ 8-22

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Ленино авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге җирләргә керми торган яшел утыртмаларны булдыру, тоту һәм саклау кагыйдәләре турындагы нигезләмәне раслау хакында

«Гавами хакимиятнең бердәм системасында җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Ленино авыл җирлеге муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Ленино авыл җирлеге башкарма комитеты карар бирә:

1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Ленино авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге җирләргә керми торган яшел утыртмаларны булдыру, тоту һәм саклау кагыйдәләре турындагы нигезләмәләргә кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталы»нда: <https://pravo.tatarstan.ru>, «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталында Яңа Чишмә муниципаль районының рәсми сайтында: <https://novosheshminsk.tatarstan.ru> бастырып чыгарырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемдә калдырам.

4. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көнненән үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Яңа Чишмә муниципаль районы
Ленино авыл җирлеге башлыгы

С. Ю. Питеркина

НИГЕЗЛӘМӘ

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Ленино авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә һәм хосусый милектәге җирләргә керми торган яшел утыртмаларны булдыру, тоту һәм саклау кагыйдәләре турында физик һәм юридик затлар турында

1. Гомуми өлеш

1.1. Яшелләнделерелгән территорияләр утыртмалар белән бергә табигатьне саклау, мохитне саклау, рекреацион, мохит формалаштыру һәм санитар-саклау функцияләрен үтиләр, табигать комплексы территориясенә һәм җирлекнең яшел фонды территориясенә состав өлеше булып торалар.

1.2. Яшелләнделерелгән территорияләрнең урыны һәм чикләре тарихи барлыкка килгән планлаштыруны һәм табигый компонентларны-рельефны, акваторияләрне һәм яшел утыртмаларны исәпкә алып билгеләнә.

1.3. Яшел үсентеләрне карап тоту һәм саклау Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Ленино авыл җирлеге башкарма комитетына йөкләнә.

1.4. Яңа төзелешкә яшелләнделерелгән территорияләр булдыру буенча комплекслы эшләр керә. Яңа төзелештәге эшләрнең барлык төрләре дә билгеләнгән тәртиптә эшләнгән, килештерелгән һәм расланган проект документациясе нигезендә башкарыла.

1.5. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Ленино авыл җирлеге (алга таба – авыл җирлеге) территориясендә яшел үсентеләрне агымдагы карап тоту эшләренә агач төпләрен кисеп, коры, авария хәлендәге һәм декоратив төсә югалган агач һәм куакларны аудару; үсемлекләрен санитар кисү керә.

1.6. Яшелләнделерү объектларын карап тоту-яшеллекләрен һәм яшелләнделерелгән территорияләренә төзекләнделерү элементларын карау буенча комплекслы эшләр ул. Яшел утыртмаларны карап тоту үз эченә ала:

- агымдагы ремонт,
- агачларны һәм куакларны карау эшләре-үсемлекләрен тукландыру, су сибү, көпшәкләндерү, утау, яклау, тамыр системасын жылыту, туңга чыдам булмаган токымлы куакларны бөйләү һәм чишү, жылылык сөюче үсемлекләрен каплау һәм каплау (барлык тиешле эшләр белән бергә), ашламаларны, чүп-чарны төяү һәм бушату, коры һәм авария хәлендәге агачларны кисү;

- чөчөкләкләрне карау эшләре – орлык чөчү, үсентеләр һәм суган утырту, су сибү, көпшәкләндерү, утау, тукландыру, үсемлекләрен яклау, чүп жыю һәм башка тиешле эшләр;
- чөчөк вазаларын карау эшләре.

2. Яшел утыртмалар утырту.

2.1. Территорияне өзэрләү.

2.1.1. Территорияне өзэрләү эшләрен җимерелергә тиешле корылмаларны, агач төпләрен, төзелеш материаллары калдыкларын, чүп-чарны чистартудан башларга кирәк:

Объект	Агач күчәрен- нөн объектка кадәр, М.	Агач кәүсәсен- нөн объектка кадәр, М.
Бинаның, корылманың тышкы дивары	5,0	1,5
Тротуар кыры, бакча юлы	0,7	0,5
Урамның машина йөрү өлеше чиге	2,0	1,0
Яктырту челтәренең таянычы	4,0	
Терек стенкаларның табаны һәм эчке кыры	3,0	1,0
Газүткәргеч: тышкы торбалар өчен	2,0	-
Газүткәргеч: полиэтилен торбалардан жир асты газүткәргече (торбаның төрле якларында)	3,0	-
Суүткәргеч, дренаж	2,0	-
Көч кабеле, элемтә кабеле	2,0	0,7

Искәрмә:

1. Китерелгән нормативлар ябалдашларының диаметры 5 м дан артмаган агачларга карый һәм зуррак диаметрлы агачлар өчен тиешенчә зурайтылырга тиеш.

2. Биналарның, корылмаларның, балалар учреждениеләренең тышкы диварлары янына агачлар һәм куаклар утыртканда инсоляциянең һәм табигый яктылыкның норматив дәрәжәләрен үтәргә кирәк.

2.2. Яшел утыртмаларны карап тоту

2.2.1. Яшел утыртмаларны дәрәжә карап тоту буенча төп чараларның берсе булып ябалдашларны кисү тора. Санитария, яшәртү, формалау кебек кисү төрләрен аералар.

2.2.2. Ябалдашны санитар кисү карт, авыру, кибә торган һәм зарарланган ботакларны, шулай ук ябалдаш эченә караган яки бер-берсенә якин булган ботакларны бетерүгә юнәлдерелгән.

Шулай ук үзәк кәүсәдән кискен почмак белән өскә таба яки вертикаль рәвештә (Пирамида формаларын исәпкә алмаганда) ките торган бәбәкләр сынмасын һәм кәүсәдә яралар ясалмасын өчен мәжбүри рәвештә алынырга тиеш.

Санитар кисүне ел саен вегетация чорында башкарырга кирәк. Ләкин күп санлы эре ботакларны бер үк вакытта алуның мәгънәсе юк, шуңа күрә аларны акрынлап, елына 1-2 тармакны алу яхшырак.

2.3. Чәчәк бакчалары төзелеше

2.3.1. Чәчәклек - бер, ике яки күпъяклы үсемлекләр утыртылган геометрик формалы яисә ирекле формалы участок ул. Бу яшелләндерү объектының иң декоратив элементларының берсе.

2.4. Чәчәк бакчаларының эчтәлегә

2.4.1. Чәчәк бакчаларын тиешле тәртиптә тоту үсемлекләргә су сибүдән һәм юдан, туфракны йомшартудан һәм чүп үләннәрне жыюдан, чәчәк аткан чәчәкләрне кисүдән, корткычлардан һәм авырулардан саклаудан, мульчировкалаудан, минераль ашламалар кертүдән, чүп-чардан жыюдан гыйбарәт.

2.4.2. Беръяклы һәм икеъяклы чәчәклекләргә су сибү, жир тамырлар яткан тирәнлеккә дымланырлык итеп исәпләгәндә, тигез булырга тиеш.